

Sygn. akt I ACa 568/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Dariusz Małkiński
Sędziowie	:	SA Elżbieta Borowska (spr.) SO del. Grażyna Wołosowicz
Protokolant	:	Monika Jaroszko

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2018 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa **J. W.**

przeciwko **Gminie B.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 20 października 2017 r. sygn. akt I C 702/14

I. **oddala apelację;**

II. **zasądza od pozwanej na rzecz powódki 8.100 zł tytułem zwrotu kosztów instancji odwoławczej.**

(...)

Sygn. akt I ACa 568/18

UZASADNIENIE

Powódka J. W. wniosła o zasądzenie od pozwanej Gminy B. kwoty 538.348,44 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot wskazanych w pozwie oraz o zasądzenie od pozwanej na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwana Gmina B. wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódki J. W. na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych. Wskazała, że dokonywała wypłaty dotacji na rzecz powódki na podstawie

informacji uzyskiwanych od Gminy K.. Nadto podniosła zarzut przedawnienia wskazując, że dochodzone świadczenie jest roszczeniem okresowym i jako takie podlega trzyletniemu terminowi przedawnienia.

Wyrokiem z dnia 20 października 2017 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie zasądził od pozwanej Gminy B. na rzecz powódki J. W. kwotę 297474,65 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty: -1948,69 zł od dnia 01 października 2011r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r., 6668,64 zł od dnia 1 października 2011r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 r., 5614,10 zł od dnia 1 października 2011 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r., 27037,31 zł od dnia 1 października 2011 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r., 60727,92 zł od dnia 1 stycznia 2012r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r., 86812,93 zł od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 r., 98665,06 zł od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r.; oddalił powództwo w pozostałym zakresie; zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2632,89 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania; nakazał pobrać od pozwanej Gminy B. na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Olsztynie kwotę 15432,31 zł tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych; nakazał pobrać od powódki J. W. na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Olsztynie kwotę 5627,23 zł tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych oraz nakazał pobrać od powódki J. W. na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Olsztynie z zasądzonego na jej rzecz w punkcie I świadczenia kwotę 6872,26 zł tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych.

Orzeczenie to zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i prawne:

Powódka J. W. prowadziła w B., w latach 2007-2013, przedszkole niepubliczne (...).

Uchwałą nr (...) z dnia 26 października 2000 r. Rada Gminy B. uchwaliła, że dotacja dla przedszkola niepublicznego ma charakter podmiotowy i przysługuje na każdego ucznia uczęszczającego w wysokości 77 % wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych na terenie najbliższej gminy tj. gminy miejskiej z siedzibą w K., przy czym dotacji udziela się na pisemny wniosek podmiotu prowadzącego przedszkole niepubliczne na terenie gminy B. złożony nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji zawierający następujące dane: planowaną liczbę uczniów (dzieci) na dany rok szkolny wraz z kopią sprawozdania złożonego do GUS, wskazanie numeru rachunku bankowego na który przekazywana będzie należna przedszkolu dotacja, podpis osoby prowadzącej przedszkole niepubliczne.

Uchwałą nr (...) z dnia 28 czerwca 2012 r. Rada Gminy B. uchwaliła, że dotacja dla przedszkola niepublicznego ma charakter podmiotowy i przysługuje na każdego uczęszczającego ucznia w wysokości 75 % wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych na terenie najbliższej gminy tj. gminy miejskiej z siedzibą w K.. Dotacji udziela się na wniosek podmiotu prowadzącego przedszkole niepubliczne złożony nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji zawierający następujące dane: datę sporządzenia wniosku, pieczęć organu prowadzącego zawierającą jego nazwę i adres, nazwę przedszkola wraz z adresem, datę wydania i numer zaświadczenia o wpisie do ewidencji niepublicznych przedszkoli, nazwę banku i numer rachunku bankowego przedszkola, na który będą przekazywane środki dotacji, planowaną liczbę uczniów, którzy będą uczęszczać do przedszkola do końca roku budżetowego, zobowiązanie do informowania Wójta Gminy B. przez organ prowadzący o zmianach zachodzących w liczbie uczniów w okresie dotowanym, zmianach w nazwie i adresie osoby prowadzącej przedszkole oraz w numerze rachunku bankowego. Uchwała weszła w życie z dniem 28 sierpnia 2012 r.

J. W. składała w latach 2007-2013 wnioski o udzielenie jej przez Gminę B. dotacji, które otrzymywała w różnych wysokościach: 61902,11 zł (2007 r.), (...),76 (2008 r.), 80337,63 zł (2009 r.), 78430,95zł (2010 r.),- 88785,84 zł (2011 r.), 100100,83 zł (2012 r.) oraz 125829,62 zł (2013 r.).

Oceniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd uznał powództwo za częściowo zasadne. Sąd podkreślił, że w niniejszej sprawie rozstrzygnięcia wymagało, czy dotacje udzielane były powódce w prawidłowej wysokości, co obliowało Sąd do wyjaśnienia podstawy ich udzielenia. Zdaniem Sądu termin „ustalone w budżecie gminy

wydatki bieżące ponoszone w przedszkolach publicznych” winien być interpretowany w zgodzie z ustawą o finansach publicznych. Zgodnie z art.106 ust. 4 ustawy o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r. oraz art. 124 ustęp 3 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. wydatki bieżące jednostek budżetowych obejmują: wynagrodzenia i uposażenia osób zatrudnionych w państwowych jednostkach budżetowych oraz składki naliczane od tych wynagrodzeń i uposażeń, zakupy towarów i usług, koszty utrzymania oraz inne wydatki związane z funkcjonowaniem tych jednostek i realizacją ich statutowych zadań, koszty zadań zleconych do realizacji jednostkom zaliczanym i niezaliczanym do sektora finansów publicznych, z wyłączeniem organizacji pozarządowych. W myśl art. 165a ust. 5 i 6 ustawy o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 przez wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego rozumie się wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi. Do wydatków majątkowych zalicza się wydatki na: inwestycje i zakupy inwestycyjne, zakup i objęcie akcji, wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

W ocenie Sądu przyjęć należy, że w świetle art. 90 ust. 2b ustawy z dnia 07.09.1991 r. o systemie oświaty podstawę naliczenia dotacji stanowią wydatki zaplanowane, a nie wykonane wydatki bieżące przedszkoli publicznych. Przyjęć bowiem trzeba, że chodzi o wydatki bieżące przedszkoli publicznych, które ponosi gmina i które są przewidziane na ten cel w jej budżecie a nie o wykonane wydatki bieżące przedszkoli publicznych. Taką wykładnię tego przepisu determinuje znaczenie terminu „budżet”, który definiowany jest jako zestawienie planowanych dochodów i wydatków danej jednostki. Także w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych budżet określany jest jako roczny plan dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów danej jednostki (art. 211), zaś uchwała budżetowa określać ma min. łączną kwotę planowanych dochodów/wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, z wyodrębnieniem dochodów/wydatków bieżących i majątkowych (art. 212). Zaplanowane w budżecie wydatki bieżące uwzględniać winny wszystkie wydatki bieżące, w tym również od 2011r. tj. od kiedy przedszkole publiczne (...) stało się jednostką budżetową Gminy, wydatki dokonywane z rachunków o których mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Bez znaczenia jest źródło, z którego pochodzą środki na pokrycie tych wydatków, a w konsekwencji fakt, czy wpływają one na wydzielony rachunek czy też nie. Ustalenie wysokości zaplanowanych w budżecie środków przeznaczonych na utrzymanie przedszkoli publicznych musi uwzględniać środki zaplanowane w całości budżetu. Dla prawidłowego określenia kwoty stanowiącej podstawę obliczenia dotacji przysługującej niepublicznym placówkom przedszkolnym należy oddzielić wysokość wydatków od wysokości przychodów na ich pokrycie. Ustalenie wysokości planowanych w budżecie gminy środków przeznaczonych na utrzymanie przedszkoli publicznych musi uwzględniać środki zaplanowane w całości budżetu jako planu wydatków ustalonych w całej uchwale budżetowej, co oznacza, że planowane koszty żywienia dzieci w przedszkolach publicznych nie mogą być pomijane w ustalaniu podstawy do wyliczenia dotacji dla przedszkoli niepublicznych.

Zdaniem Sądu brak jest podstaw do odliczania od podstawy wyliczenia dotacji dla przedszkoli niepublicznych wydatków ponoszonych na dodatkowe opłaty związane z wychowaniem przedszkolnym dzieci niepełnosprawnych w przedszkolach publicznych. Literalne brzmienie art. 90 ust. 1 i 2b ustawy o systemie oświaty wskazuje, że do wyliczenia dotacji należnych dla przedszkoli niepublicznych należy brać pod uwagę wszystkie wydatki bieżące przedszkoli gminnych, w tym także przedszkoli integracyjnych czy też prowadzących kształcenie specjalne uczniów niepełnosprawnych. Przedszkola te nie stanowią bowiem odrębnej kategorii placówek, ich wydatki ujmowane były w okresie objętym pozwem w tej samej kategorii budżetowej.

Sąd dokonując wyliczeń należnych powódce dotacji oparł się na wyliczeniach poczynionych przez biegłą B. Z. uznając je za w pełni rzetelne i wiarygodne. Ponadto Sąd uwzględnił niekwestionowane przez strony dokumenty: uchwały Rady Gminy wraz z załącznikami, sprawozdania (...) Gminy K., sprawozdania (...).

Wskazał, że zasadnicze znaczenie dla ustalenia wysokości dotacji ma ustalenie liczby dzieci uczęszczających w okresie objętym pozwem do przedszkola niepublicznego (...) w B. i do przedszkola publicznego (...) w K.. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wykazał, że do przedszkola niepublicznego (...) w B. prowadzonego przez powódkę J. W. uczęszczała następująca liczba dzieci: w roku 2007- 259, w roku 2008-264, w roku 2009- 259, w roku 2010- 263, w roku 2011- 264, w roku 2012- 264, w roku 2013- 54. Sąd oparł się przy tym na informacjach kierowanych przez powódkę w poszczególnych miesiącach i latach do Gminy B., które określały liczbę dzieci uczęszczających

do przedszkola. Zwrócił uwagę, że w niektórych miesiącach (w szczególności w miesiącach wakacyjnych) brak jest informacji odnośnie liczby dzieci jednakże wskazać trzeba, że pozwana za te miesiące również przekazywała powódce dotacje co wskazywało, że nie kwestionowała ilości dzieci uczęszczających do przedszkola powódki (np. w lipcu i sierpniu kwota dotacji najczęściej odpowiadała kwotom wypłaconym za czerwiec co pozwala na uznanie, że liczba dzieci w miesiącach wakacyjnych była tożsama z liczbą dzieci w czerwcu). W tych okolicznościach Sąd, podobnie jak i biegła, uwzględnił jako liczbę dzieci uczęszczających do przedszkola (...) liczbę dzieci wskazanych przez powódkę w jej pismach procesowych, uznając, że jest to liczba wiarygodna. Do przedszkola publicznego (...) w K. uczęszczała następująca liczba dzieci: w roku 2007-941, w roku 2008- 918, w roku 2009- 914, w roku 2010- 992, w roku 2011-864, w roku 2012-737, w roku 2013- 752. Przedszkole publiczne (...) w K. w miesiącach lipiec-sierpień 2007, 2008, 2009, 2011, 2012 oraz w sierpniu 2010 i 2013 było zamknięte. Czyniąc ustalenia w tym względzie Sąd oparł się na piśmie sporządzonym przez Dyrektora Miejskiego Przedszkola Integracyjnego (...) w K. uznając, że jest to najbardziej wiarygodny dokument wykazujący liczbę dzieci uczęszczających do tego przedszkola. W niniejszej sprawie zasadnicze znaczenie ma fakt, że Przedszkole publiczne (...) w K. w miesiącach lipiec-sierpień 2007, 2008, 2009, 2011, 2012 oraz w sierpniu 2010 r. i 2013 r. było zamknięte. Powyższe nie pozwala zatem na przyjęcie metody obliczenia dotacji wskazanej przez powódkę, a więc podzielenie kwoty wydatków bieżących na przedszkole publiczne w danym roku przez sumę dzieci uczęszczających do przedszkola publicznego w tym roku, a powoduje, iż bardziej zasadna jest metoda wskazana przez biegłą, polegająca na wyliczeniu kwoty wydatków bieżących w przeliczeniu na miesiąc i podzieleniu tej kwoty przez średnią liczbę dzieci w przedszkolu publicznym (np. 941 dzieci uczęszczających do przedszkola przez 10 miesięcy daje 94,10 jako średnią liczbę uczniów w przedszkolu). Sąd zwrócił uwagę, że w przypadku, gdy przedszkole publiczne zamknięte było zasadniczo przez okres dwóch miesięcy wakacyjnych, to przyjęcie metody proponowanej przez powódkę prowadziłoby do niezasadnego zawyżenia dotacji dla powódki i to w sytuacji gdy wydatki na przedszkole publiczne w miesiącach wakacyjnych były niższe. Niewątpliwie dotacje dla przedszkoli niepublicznych uzależnione są od wydatków ponoszonych przez gminę na przedszkole publiczne, a zatem nie wydaje się słuszne rozwiązanie, że Gmina miałaby udzielać wyższych dotacji dla przedszkoli niepublicznych w sytuacji gdy sama planuje niższe wydatki na przedszkole publiczne, co związane jest z ograniczeniem jego funkcjonowania w miesiącach wakacyjnych.

Sąd Okręgowy w całości podzielił opinię biegłej sądowej B. Z. z której wynika, że wydatki bieżące zaplanowane w budżecie Gminy K. na przedszkole publiczne wynosiły: 361532,00 zł (2007 r.), 450431zł (2008 r.); 527698 zł (2009 r.); 563592 zł (2010 r.); 658033 zł (2011 r.) , a z wydatkami pokrytymi z dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przedszkola publicznego (...), 762583,00 zł, -w roku 2012- 700300 zł, a z wydatkami pokrytymi z dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przedszkola publicznego (...), 820300,00 zł w roku 2013- 841673,00 zł, a z wydatkami pokrytymi z dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przedszkola publicznego (...), 991673,00 zł. Sąd podkreślił, że biegła w opinii w sposób jasny wskazała dane, które przyjęła do wyliczeń, a w przypadku braku ścisłych danych, metodę w oparciu, o którą dokonała wyliczeń. Dlatego też w całości podzielił opinię biegłej w omawianym zakresie, z uwzględnieniem opinii uzupełniającej z października 2016 r. i na jej podstawie poczynił stosowne ustalenia.

Sąd przyjął, że wysokość dotacji należnej powódce według wydatków bieżących planowanych w Gminie K. na przedszkole publiczne, bez pomniejszania podstawy dotacji o wydatki na dzieci niepełnosprawne i z uwzględnieniem metodologii dotyczącej liczby dzieci w przedszkolu niepublicznym (...) i przedszkolu publicznym (...) wynosi:

-w 2007 r.- 63850,80zł, a po uwzględnieniu uiszczonej dotacji, 1948,69 zł

-w 2008 r.- 83120,40 zł, a po uwzględnieniu uiszczonej dotacji, 6668,64 zł

-w 2009 r. - 95951,73 zł, a po uwzględnieniu uiszczonej dotacji, 15614,10 zł

-w 2010 r.- 105468,26 zł, a po uwzględnieniu uiszczonej dotacji, 27037,31 zł

oraz po uwzględnieniu wydatków pokrywanych z dochodów zgromadzonych na wydzielonym rachunku

- w 2011r.- 149513,76 zł, a po uwzględnieniu uiszczonej dotacji 60727,92 złotych

- w 2012 r. za okres I-VIII- 125697,44 zł a za okres IX-XII 61216,32 zł czyli łącznie 186913,76 zł, a po uwzględnieniu uiszczonej dotacji, 86812,93 zł;

- w 2013 r. za okres I-VIII- 159572,16 zł a za okres IX-XII 64922,52 zł, czyli łącznie 224494,68 zł, a po uwzględnieniu uiszczonej dotacji 98665,06 zł.

Z tych względów zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 297.474,65 zł wraz z odsetkami od kwot wskazanych w wyroku i oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Za niezasadny uznał podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia w odniesieniu do należności głównej, gdyż świadczenie gminy w postaci dotacji dla niepublicznych przedszkoli jest świadczeniem jednorazowym, natomiast sposób jego wypłacania (w częściach) to jedynie sposób jego spełnienia i nie czyni z poszczególnych rat samodzielnych świadczeń. Biorąc zatem pod uwagę, że dotacje dla przedszkoli niepublicznych ulegają dziesięcioletniemu terminowi przedawnienia (art. 118 k.c.), zaś pozew w niniejszej sprawie wniesiony został w dniu 01.10.2014 r. uznać trzeba, że roszczenie powódki obejmujące lata 2007-2013 nie uległo przedawnieniu. Za świadczenie okresowe uznał jedynie roszczenie odsetkowe i z tych względów przedawnieniu uległo roszczenie powódki o odsetki za trzy lata przed wytoczeniem powództwa (czyli za okres przed 1.10.2011 r.)

O kosztach procesu orzekł na mocy art. 100 k.p.c., biorąc pod uwagę, że powódka wygrała niniejsze postępowanie w 55,25%, zaś pozwana w 44,75%.

O nieuiszczonych kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Sąd oddalił wniosek pozwanej o zobowiązanie powódki do udokumentowania rozliczenia otrzymywanej dotacji uznając, że pozwana Gmina B. mogła kontrolować w trybie administracyjnym prawidłowość jej wykorzystania. Dlatego też kwestia ta nie podlega badaniu w niniejszym postępowaniu.

Pozwana zaskarżyła wyrok w części, tj. w zakresie pkt. I, III, IV, V i VI zarzucając mu naruszenie:

1. art. 5 k.c. poprzez jego niezastosowanie w sprawie pomimo jego podniesienia i uargumentowania na ostatniej rozprawie i pominięcie w ten sposób okoliczności nadużycia prawa podmiotowego przez powódkę względem pozwanej w sytuacji, gdy w okresie objętym powództwem ustawodawca nie określił w sposób jednoznaczny sposobu wyliczenia dotacji udzielanej przez pozwaną dla powódki, a orzecznictwo sądowe kwestię tą ostatecznie rozstrzygnęło dopiero pod koniec 2014 r.;

2. art. 386 § 4 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie wszelkich okoliczności istotnych dla sprawy, co spowodowało w ocenie pozwanej niewyjaśnienie istoty sprawy przez Sąd I instancji;

3. art. 90 ust. 1 i 2b ustawy o systemie oświaty poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w sprawie i nie odliczenie od podstawy wyliczenia dotacji dla przedszkola niepublicznego wydatków ponoszonych na dodatkowe opłaty związane z wychowaniem dzieci niepełnosprawnych w przedszkolach publicznych;

4. art. 212, art. 217, art. 227 oraz art. 233 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku dowodowego pozwanej o sporządzenie uzupełniającej opinii przez biegłą sądową w zakresie modyfikacji powództwa przez powódkę pismem z dnia 16 czerwca 2017 r. na okoliczność skonfrontowania wyliczeń przedstawionych przez powódkę ww. piśmie, a dotychczasowych ustaleń poczynionych przez biegłą;

5. art. 212, art. 217, art. 227 oraz art. 233 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku dowodowego pozwanej wniesionego w odpowiedzi na pozew i doprecyzowanego na ostatniej rozprawie kiedy wniosek ten był rozpatrywany w zakresie zobowiązania powódki do przedłożenia dokumentów potwierdzających wydatkowanie świadczeń pieniężnych w

wysokości wyżej niż otrzymane od pozwanej, co uzasadniałoby swego rodzaju „dopłatę” dla powódki - która w okresie 3 lat trwania postępowania w żaden sposób nie udowodniła, że otrzymane w ramach dotacji środki pieniężne były dla niej nie wystarczające i powinna otrzymać wyższą kwotę niż faktycznie otrzymaną;

6. art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i pominięcie kwestii, że przekazane na rzecz powódki środki pieniężne przez pozwaną tytułem dotacji podlegały zwrotowi na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych w sytuacji ich nie wykorzystania w danym roku budżetowym;

7. art. 90 ust. 1 i ust. 2b ustawy o systemie oświaty w związku z art. 6 kodeksu cywilnego oraz art. 233 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w sprawie i pominięcie okoliczności, że to na powódce wnoszącej powództwo ciąży ciężar udowodnienia wysokości dotacji oraz wysokość poniesionych przez nią faktycznych wydatków, które przekraczały wysokość otrzymanej dotacji;

8. art. 90 ust. 1 i ust. 2b ustawy o systemie oświaty w związku z art. 405 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i oparcie się w wyliczeniu dotacji na wydatkach bieżących przedszkola integracyjnego (...) w K. obejmującego swoim zakresem działania m.in. dzieci niepełnosprawne, gdy faktycznie do niepublicznego przedszkola powódki takie dzieci nie uczęszczały, tym samym ustalona wysokość dotacji dla powódki została w sposób bezpodstawny zawyżona;

9. art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób niewszechstronny, z pominięciem kwestii dopłaty dotacji uzupełniającej w wysokości środków jakie powódka faktycznie wydatkowała ponad kwotę dotychczas otrzymanej

dotacji od pozwanej i braku jakichkolwiek dowodów ze strony powódki uzasadniających ich dopłatę w kwocie wskazanej w zmodyfikowanym powództwie.

Wskazując na wymienione zarzuty wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości ewentualnie uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Powódka w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie i zasądzenie na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył co następuje.

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd I instancji przeprowadził postępowanie dowodowe w zakresie wnioskowanym przez strony, zaś zebrane dowody poddał wszechstronnej i wnikliwej analizie. Ustalając stan faktyczny sprawy stanowiący następnie podstawę do dalszych rozważań w kwestii zastosowania w sprawie przepisów prawa materialnego wskazać należy na to, iż poczynione przez ten sąd ustalenia znajdują odzwierciedlenie w dowodach zebranych w sprawie. Dokonana przez Sąd Okręgowy analiza prawna okoliczności faktycznych sprawy nie budzi również uzasadnionych wątpliwości. W związku z tym Sąd Apelacyjny przyjmuje poczynione przez sąd I instancji ustalenia faktyczne oraz rozważania prawne - jako własne bez potrzeby ich ponownego przytaczania.

Bezzasadny jest zarzut naruszenia art. 386 § 4 k.p.c. Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 10 sierpnia 2018 r., (III CZ 31/18) pojęcie nierozpoznania przez sąd istoty sprawy jest w zasadzie zarezerwowane dla przypadków błędnej oceny przesłanek o charakterze ubezskutekniającym całe roszczenie. Oczywiście jest, że taka sytuacja nie miała miejsca w przedmiotowej sprawie.

Za bezzasadne należy też uznać pozostałe zarzuty naruszenia prawa procesowego – art. 212 k.p.c., 217 k.p.c. 227 k.p.c. i art. 233 §1 k.p.c. Zarzut oddalenia wniosków dowodowych pozwanej dotyczył przeprowadzenia dowodu z uzupełniającej opinii biegłej z zakresu księgowości i z dokumentów. Jeśli idzie o opinię biegłej, wskazać należy, iż Sąd Okręgowy podzielił w całości opinię biegłej B. Z., nie uwzględniając tym samym częściowo stanowiska powódki

wyrażonego w piśmie modyfikującym powództwo z dnia 16.06.2017 r. (w zakresie dotyczącym kalkulacji wydatków zaplanowanych jako średniomiesięcznych wydatków, zamiast rocznych). Oddalenie wniosku dowodowego nie miało więc wpływu na wynik sprawy w zakresie uwzględnionego roszczenia, skoro Sąd Okręgowy nie podzielił w tej mierze stanowiska powódki i częściowo powództwo oddalił. Również żądanie przeprowadzenia dowodów z dokumentów na okoliczność rozliczenia się powódki z otrzymanej dotacji i wykazania, iż otrzymana dotacja była nie wystarczająca, nie było uzasadnione. Trafnie wskazał Sąd Okręgowy, iż roszczenie o dotację, nie ma charakteru odszkodowawczego. Ocena charakteru prawnego zobowiązania wynikającego z art. 90 ustawy o systemie oświaty była przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. Rozstrzygając w przedmiocie zasadności roszczenia o zasądzenie należnej niepublicznej szkole dotacji, Sąd Najwyższy wyroku z dnia 3 stycznia 2007 r., IV CKS 312/06 uznał, że: "Z art. 90 ustawy o systemie oświaty wynika norma kreująca pomiędzy Skarbem Państwa lub jednostką samorządu terytorialnego, właściwymi do wypłaty dotacji, a osobami prowadzącymi szkoły lub placówki niepubliczne, uprawnionymi do żądania ich otrzymania, stosunek prawny odpowiadający cechom zobowiązania w rozumieniu art. 353 § 1 k.c. (por. też postanowienie SN z dnia 23 października 2007 r., III CZP 88/07). Powódka nie musi zatem wykazywać, iż poprzez niewypłacenie jej dotacji w prawidłowej wysokości poniosła szkodę, z czego pozwana wywodzi obowiązek wykazania, iż faktycznie poniesione przez powódkę wydatki na prowadzenie przedszkola przekroczyły wysokość otrzymanej dotacji.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd Okręgowy nie dopuścił się też naruszenia prawa materialnego art. 90 ustępy 1 i 2b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (w brzmieniu obowiązującym do 31.12. 2013 r.). Sąd Okręgowy trafnie przyjął, iż dla prawidłowego obliczenia dotacji na rzecz powódki bez znaczenia był fakt, iż do przedszkola publicznego (...) w najbliższej gminie w K., uczęszczały dzieci niepełnosprawne, zatem zaplanowane wydatki były wyższe Z treści art. 90 ust. 1 i 2b ustawy o systemie oświaty wynika, iż do wyliczenia dotacji należnych dla przedszkoli niepublicznych należy brać pod uwagę wszystkie wydatki bieżące przedszkoli gminnych, w tym także przedszkoli integracyjnych czy też prowadzących kształcenie specjalne uczniów niepełnosprawnych. Przedszkola te nie stanowią bowiem odrębnej kategorii placówek, ich wydatki ujmowane były w okresie objętym pozwem w tej samej kategorii budżetowej. Słusznie zatem przyjął Sąd Okręgowy, iż brak jest podstaw do odliczania od podstawy wyliczenia dotacji dla przedszkoli niepublicznych wydatków ponoszonych na dodatkowe opłaty związane z wychowaniem przedszkolnym dzieci niepełnosprawnych w przedszkolach publicznych. Skoro pozwana przyjęła do ustalania wysokości dotacji powódce przedszkole (...), to nie może obecnie kwestionować zasadności tego wyboru, tym bardziej, iż nie wykazuje, aby nie odpowiadał ten wybór kryterium ustalonym w art. 90 ust. 2b ustawy.

Zważywszy na wskazany wyżej charakter roszczenia o dotację, brak jest też podstaw do rozważania wysokości należnej dotacji w kontekście obowiązku kontroli wykorzystania dotacji zgodnie z art. 90 ust.4 ustawy. Samo istnienie obowiązku kontroli przez gminę wykorzystania dotacji, nie może a priori niweczyć roszczenia powódki o jej wypłacenie w przewidzianej przepisami prawa wysokości. Tym samym za bezzasadny należy uznać zarzut naruszenia art. 405 k.c., gdyż korzystanie przez powódkę ze swego prawa podmiotowego nie może być postrzegane w kategorii bezpodstawnego wzbogacenia.

Sąd Apelacyjny nie podziela też zarzutu obrazy art. 5 k.c. Uwzględnienie zarzutu nadużycia prawa podmiotowego oznacza, że w konkretnych okolicznościach faktycznych, ocenianych in casu, przyznane normą prawną istniejące prawo podmiotowe zostaje zakwalifikowane jako wykonywane bezprawnie i w konsekwencji nie podlega ochronie. Powoływanie się przez pozwaną na istniejące rozbieżności w orzecznictwie co do prawidłowego rozumienia art. 90 ust.1 i 2b ustawy o systemie oświaty, nie może być podstawą oceny, iż powódka bezprawnie realizuje swoje roszczenie. Zastosowanie art. 5 k.c. ma charakter wyjątkowy. Sąd Najwyższy wskazuje, że "istotą prawa cywilnego jest strzeżenie praw podmiotowych, a zatem wszelkie rozstrzygnięcia prowadzące do redukcji bądź unicestwienia tych praw wymagają z jednej strony ostrożności, a z drugiej bardzo wnikliwego rozważenia wszystkich aspektów rozpoznawanego wypadku. Odmowa udzielenia ochrony musi być uzasadniona okolicznościami rażącymi i nieakceptowanymi ze względu na system wartości istniejący w społeczeństwie" (wyr. SN z 22.11.1994 r., II CRN 127/94, Legalis).

Z tych względów apelacja pozwanej jako bezzasadna podlegała oddaleniu na mocy art. 385 k.p.c. O kosztach postanowiono w oparciu o art. 98 §1 k.p.c. obciążając nimi pozwaną jako przegrywającą spór w całości.

(...)